

2761

4267

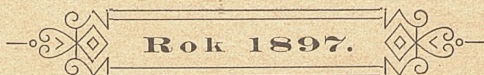
SPRAWOZDANIE Z KOLONII LECZNICZEJ DLA DZIECI W RABCE

za rok 1897.

W KRAKOWIE,
W DRUKARNI «CZASU» FR. KLUCZYCKIEGO I SPÓŁKI
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.
1898.

SPRAWOZDANIE

z kolonii leczniczej dla dzieci skrofulicznych

w Rabce

(rok istnienia jedenasty).

(Łódźek 40).

Zarządzający lecznicą w imieniu Towarzystwa:

Prof. Dr Maciej L. Jakubowski.

Lekarz ordynujący podczas sezonu:

Dr Mieczysław Głuchowski.

Gospodarstwem i dozorowaniem dzieci zajmowały się
2 Siostry Miłosierdzia (z krak. Szpitala św. Ludwika).

Służba niższa: służące 2, stróż 1.

Około zabudowań kolonii dokonano w roku bieżącym kilku ulepszeń i zmian: Zniwelowano znaczną pochyłość przy wejściu głównem do kolonii, zasypano doły i nierówności pozostałe po fabryce i zbudowano z kamienia kanał kryty długości 30 m., który, jeśli okaże się praktycznym, przedłużonym zostanie w przyszłości aż do potoku, przebiegającego w pobliżu kolonii. Zniszczoną prowizoryczną bramę wchodową zastąpiono nową, którą wyrzeźbili zdolni cieśle miejscowi, według rysunku, zaprojektowanego przez p. Naziemskiego. Nad bramą została umieszczoną tablica z napisem: „*Krakowska kolonia lecznicza dla dzieci, pod wezwaniem św. Józefa*“.

Ponieważ szczyty dachowe nad budynkami wzniesionymi jeszcze w r. 1889, nie tylko znacznemu uległy zniszczeniu, ale zewnętrznem swem wejrzeniem nie harmonizowały z konstrukcją nowego pawilonu, zbudowanego w latach 1894 i 1895 — przeto usunięto je i zastąpiono nowymi. — Wreszcie za przyzwoleniem właściciela zakładu zdrojowego, Wgo Dra Kazimierza Kadena, umieszczono u wejścia ogrodowego furtkę, przez którą dostać się można z kolonii wprost do przyległego lasu. — Wszystkie powyżej wyszczególnione roboty pokryte zostały kosztem 155 złr. 41 ct. a. w.

Loterya fantowa na korzyść kolonii, według przyjętego od lat wielu zwyczaju, odbyła się na miejscu w Rabce w niedzielę dnia 25 sierpnia. Celem zorganizowania komitetu miejscowego przybyli z Krakowa do Rabki Opiekunki kolonii: PP. Janowa Federowiczowa i Antoniowa hr. Wodziecka. Do urządzenia stolików i sprzedaży fantów zaprosiły One obok właścicielki zakładu zdrojowego, p. Kazimierzowej Kadenowej i żony lekarza zdrojowego, Drowej Głuchowskiej, bawiące na miejscu pp.: Kępińską, Kuczalską, hr. Łubieńską, Studzieńską i prof. Trzebiicką. Przy osobnym stoliku dla ludu wiejskiego, losowaniem odpowiednich przedmiotów, jako to: książeczek do nabożeństwa, medalików, obrazków, kolorowych chusteczek, fartuszków itp., zajęły się pp. Jelska i Puchalska.

Wreszcie urządzeniem bufetu i rozdawaniem przy nim przekąsek, zajęły się panienki z pensjonatu p. Drowej Głuchowskiej.

Dochód z loteryi ogółem wynosił 850 złr. 15 ct.

Wydatki 49 „ 20 „

Czysty dochód 800 złr. 95 ct.

Z powyższej kwoty oddano na fundusz budować się mającej kaplicy zakładowej w Rabce 150 złr. — ct.

Pozostało na fundusz bieżący kolonii 650 złr. 95 ct. jak to poniżej w sprawozdaniu kasowem jest uwidocznione.

Właściciel Zakładu zdrojowego, W. Dr. Kazimierz Kaden ofiarował podobnie jak w latach poprzednich, bezpłatnie dla dzieci, 12 kąpielei codziennie przez wszystkie 3 sezony. Ponad 12 bezpłatnie ofiarowanych dziennie kąpielei, za każdą dalszą, uiszczają Towarzystwo połowę należności.

Sprawozdanie statystyczne.

Skorowidz ruchu dzieci z ubiegłych lat 11.

Rok	chłop.	dziew.	razem	dni pobytu
1887	11 +	14 =	25 —	1.080
1888	13 +	12 =	25 —	1.125
1889	9 +	15 =	24 —	900
1890	13 +	20 =	33 —	1.566
1891	17 +	28 =	45 —	2.072
1892	28 +	31 =	59 —	2.770
1893	30 +	48 =	78 —	3.224
1894	39 +	43 =	82 —	3.655
1895	42 +	59 =	101 —	4.118
1896	48 +	68 =	116 —	4.757
1897	50 +	70 =	120 —	4.880
Razem . .	300 +	408 =	708 —	30.147

W okresie wpisowym (od 15 marca do 15 maja) zgłosiło się w celu przyjęcia 335 dzieci. Z pomiędzy tych wpisano na listę kwalifikacyjną, jako skrofuliczne, kuracyi rabczańskiej potrzebujące 241, z nich wysłano do Rabki 120 to jest zaledwo połowę; drugiej połowie, z powodu braku miejsca przyjęcia odmówiono. W kolonii pozostawało na funduszu Towarzystwa 100 dzieci, a za 20 zwrócono kosztą wyżywienia po 30 złr. w. a. za cały sezon, jak to poniżej w sprawozdaniu jest uwidocznione.

Przyjęte dzieci wysłano do Rabki:

Na sezon	od	do	dni	chłop.	dziew.	razem	dni pobytu
I	$1/\text{VI}$	$10/\text{VII}$	(40)	16 +	24 =	40 —	1.600
II	$12/\text{VII}$	$21/\text{VIII}$	(41)	17 +	23 =	40 —	1.640
III	$23/\text{VIII}$	$2/\text{X}$	(41)	17 +	23 =	40 —	1.640
Ogółem . . .				50 +	70 =	120 —	4.880

Oдноśnie do stanu rodziców przyjęto dzieci:

	chłop.	dziew.	razem
Nauczycieli i niższych urzędników . . .	8	9	= 17
Służby kolei państwowych	6	11	= 17
Rękodzielników	5	10	= 15
Sług i wyrobników	23	15	= 38
Dzieci wdów	5	17	= 22
„ włościan	—	1	= 1
Sierot i dzieci zakładowych	3	7	= 10
Razem . . .	50	70	= 120

Według miejsca zamieszkania rodziców było:

	chłop.	dziew.	razem
Dzieci krakowskich	36	57	= 93
„ zamiejscowych	14	13	= 27
Razem . . .	50	70	= 120

Dzieci zamiejscowe (27) pochodziły z następujących:

Powiatów:	Gmin:	
Brzesko	Słotwina	1
Chrzanów	Kościelec	1
Dąbrowa	Szczucin	1
Kraków	Balice 1, Krowodrza 2, Półwie	
	Zwierzynieckie 1, Zwierzyniec 1	5
Nowy Sącz	Nowy Sącz	3
Nowy Targ	Krościenko nad Dunajcem	1
Pilzno	Mokre	1
Podgórze	Podgórze	7
Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	1
Tarnów	Tarnów	3
Wadowice	Wadowice	1
Wieliczka	Wieliczka	2
	Razem	27

Do lecznicy przyjęto dzieci z następującymi chorobami:

I. Na tle żółtym:

	chłop. dziewcz. razem		
Żółty ogólny	6	12	18
Przerost gruczołów szyjnych	8	13	21
Zmiany na błonie śluzowej nosa	2	5	7
„ spojówek i rogówek	7	13	20
„ narządu słuchowego	2	4	6
„ na skórze	5	3	8

II. Na tle gruźliczym:

Ropienia okostnej i kości	11	7	18
Zapalenia stawów: a) biodrowego	2	3	5
b) kolanowego	1	2	3
Próchnienie kości	6	7	13
Przewlekłe zapalenie otrzewny (gruźlicze)	—	1	1
Razem	50	70	120

Wyniki leczenia były dla kolonii w tym roku bardzo zadowalniające, tak pod względem ustępowania zmian chorobowych, jakoteż przybytku na wadze u większości dzieci. Dobre powodzenie kolonii zakłóciło jednakże:

W I sezonie zapadnięcie dwóch dziewcząt na dyfteryę.

W II sezonie wystąpienie u dwojga dzieci silnej gorączki na tle zimniczym.

W III sezonie pojawienie się szkarlatyny u jednego chłopca i to dopiero po kilkutygodniowym pobycie w kolonii.

Wszystkie 5 dzieci umieszczano natychmiast po pojawieniu się gorączki w oddzielnej infirmaryi, a po stwierdzeniu choroby odsyłano do szpitala św. Ludwika w Krakowie. Tym energicznym zarządzeniom zawdzięcza się, iż dwie tak groźne choroby w samym zarodku stłumione zostały.

Sprawozdanie kasowe.

Dochody:

	Zhr.	ct.
1. Subwencye: Wydziału krajowego	300	—
Gminy miasta Krakowa	150	—
Tow. Ubezpieczeń w Krakowie	150	—
2. Składki i ofiary	286	90 ¹⁾
3. Dochody z koncertu i z loteryi:		
Czysty dochód z koncertu (urządzonego w Krakowie dnia 9 marca)	644	12
Czysty dochód z loteryi (w Rabce d. 25 lipca)	650	95
4. Zwrot kosztów leczenia za 20 dzieci (po 30 zhr.)	600	— ²⁾
5. Odsetki	124	87
Razem	2906	84
Pozostało w kasie z r. 1896	626	65
Razem	3533	49

Wydatki:

	zhr.	ct.
I. Na utrzymanie lecznicy:		
Żywność	906	30
Bielizna, obuwie i t. p.	152	71
Umundurowanie dzieci	61	78
Wypłata sług	73	—
Inwentarz	52	76
Roboty około domu i ogrodu	109	26
Asekuracja domu	32	43
Honorarya	140	—
Apteka i kąpiele	110	76
Opał i światło	29	17
Pranie bielizny	8	23
Koszta podróży	125	24
Wydatki kancelaryjne	47	82
Wydatki nadzwyczajne	17	76
Razem	1867	22
II. Na budowę pawilonu	155	41
Ogółem wydano	2022	63
III. Przelano do funduszu zapasowego	1104	87
IV. Pozostało w kasie 31 grudnia 1897 r.	405	99
Razem	3533	49

1) **Kwota 286 złr. 90 ct.** objęta pozycyą 2
pochodzi z następujących składek i ofiar: Zlr. ct.

1. Złożono do kasy w Krakowie:

a)	PP. Dr Wincenty Łepkowski 50 złr., Prof. Halbanowa wraz z siostrami 25 złr., Wydział Rady powiatowej w Wadowicach 10 złr., Banaszkiewicz 10 złr., Ignacy Lesikowski 10 złr., Dyr. Kuleczyński Leon 5 złr., Prof. Stan. Pareński 5 złr., Rutkowski 5 złr., Władysław Struszkiewicz 5 złr.	125	—
b)	Składka zbiorowa złożona przez członków Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń . .	55	—
c)	Nadesłali do kasy goście z Rabki: P. P. Puchalska 16 złr., Londyńska 10 złr., Dynowska 1 złr. 50 ct.	27	50

2. Na ręce SS. Miłosierdzia w Rabce złożyli:

a)	PP. Malczewska 10 złr., Świerżowa 5 złr., Mindelowa 3 złr., Tomaszewska 2., Walecówna 1 złr. 50 ct., Majzel 1 złr. 25 ct., Cang 1 złr., ks. Wiatr 1 złr., N. N. (5 złr., 1 złr., 1 złr.) 7 złr.	31	75
b)	S. M. Świętorzecka	35	—
c)	Wydobyto ze skarbonki znajdującej się w budynku kolonii rabezańskiej	5	65
d)	Nadzwyczajne dochody	7	—
	Razem	286	90

2) **600 złr.** jako zwrot kosztów żywienia dzieci (po 30 złr.
w. a.) złożono:

	Dzieci	Zlr.
Dyrekeya kolei państwowej w Krakowie		
za dzieci podurzędników i służby kolejowej	15	450
Rada powiatowa Nowego Sącza za . .	1	30
Schronisko Lubomirskich za	1	30
Chlebodawcy za dzieci swoich służących	3	90
Razem	20	600

